

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΣ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Οι σύγχρονες κοινωνίες, χωρίς η Κύπρος να αποτελεί εξαίρεση, βρίσκονται μπροστά σε δεδομένα, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η μείωση των καταβάλλων εισφορές καθώς και τα χαμηλά επιτόκια, που οδηγούν σε μείωση των αποδόσεων του αποθεματικού των κοινωνικών ασφαλίσεων. Σύμφωνα με την Ανδρεανή Καλλιμάχου, πρόεδρο του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου, η βασική σύσταση των κοινωνικών ασφαλίσεων επιβάλλεται, επιτακτικότερα από ποτέ, να συμπληρώνουν κι άλλες πηγές, όπως ομαδικά εργοδοτικά ή προσωπικά ιδιωτικά συνταξιοδοτικά σχέδια, ώστε να επιτευχθεί μια ζωή με αξιοπρέπεια και ανεξαρτησία μετά τη σύνταξη.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ

Δώστε μας τη δική σας, επιστημονική προσέγγιση, για το συνταξιοδοτικό της Κύπρου, ως αναλογίστρια και πρόεδρος του Συνδέσμου Αναλογιστών Κύπρου.

Είναι δεδομένο πως η κρατική σύνταξη έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει ένα ελάχιστο εισόδημα για την κάλυψη των βασικών αναγκών του πολίτη μετά τη συνταξιοδότησή του. Συνεπώς δεν προβλέπει την παροχή επαρκούς εισοδήματος στους συνταξιούχους, ώστε να διατηρήσουν το επίπεδο ζωής που είχαν πριν τη συνταξιοδότηση. Ειδικές μελέτες έχουν καταλήξει πως για να μπορέσει ο συνταξιούχος να διατηρήσει το επίπεδο ζωής του, πρέπει να λαμβάνει εισόδημα γύρω στο 70% του τελευταίου του μισθού νοούμενου ότι έχει καλή ιατροφαρμακευτική κάλυψη.

Η κρατική σύνταξη στην Κύπρο εκτιμάται πως ανέρχεται στο 50%-60% του τελευταίου μισθού για τους χαμηλόμισθους και μειώνεται σημαντικά, περίπου στο 30%-35%, για τους υψηλόμισθους.

Πολλοί θεωρούν πως η βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού της Κύπρου, μέχρι το 2080, είναι ικανοποιητικό δίχτυ ασφαλείας...

Το θέμα της βιωσιμότητας των σχεδίων σύνταξης αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τις περισσότερες χώρες του κόσμου. Η αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής, συνδέεται άμεσα με τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και την προστασία του επιπέδου ζωής μεγάλης ομάδας πολιτών. Οι σύγχρονες κοινωνίες βρίσκονται μπροστά σε νέα δεδομένα που επιβάλλουν διαφορετικές πολιτικές και προσεγγίσεις σε σχέση με το παρελθόν. Για παράδειγμα, η γήρανση του πληθυσμού, ως αποτέλεσμα της υπογεννητικότητας και της αύξησης του προσδόκιμου ζωής, δημιουργεί μία νέα συνθήκη διαχείρισης και σχεδιασμού βάθους χρόνου. Αυτό ασφαλώς το διαπιστώνουμε και στην Κύπρο, καθώς αφορά και στο δικό μας σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων.

Για ποιους λόγους συμβαίνει αυτό;
Οι λόγοι που αυτό συμβαίνει είναι δύο. Πρώτον, ενώ στο υφιστάμενο σύστημα οι τρέχουσες εισφορές χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση και πληρωμή των συντάξεων στους συνταξιούχους που τις δικαιούνται, ταυτόχρονα το ποσοστό των

ατόμων που καταβάλλουν εισφορές, σε σχέση με αυτούς που δεν καταβάλλουν, μειώνεται. Δεύτερον, ο μεγαλύτερος μέσος όρος ζωής προϋποθέτει επιμήκυνση του χρονικού

ΟΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΕΣ...

Αναλογιστής είναι ο εξειδικευμένος επαγγελματίας που αναλύει τον οικονομικό αντίκτυπο των κινδύνων σε οικονομικούς οργανισμούς, όπως ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλους.

...ΚΑΙ Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Ο Σύνδεσμος Αναλογιστών Κύπρου ξεκίνησε το 1991 από νέους επαγγελματίες του χώρου και ιδρύθηκε σε σώμα το 1993. Είναι μέλος του Διεθνούς Συνδέσμου Αναλογιστών (International Actuarial Association) και του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Αναλογιστών (Actuarial Association of Europe). Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου εκλέγεται κάθε δύο χρόνια. Ρόλος του είναι να προωθήσει το δυναμικό επάγγελμα του αναλογιστή και να διαχύσει τις γνώσεις γύρω από αυτό στο ευρύ κοινό. Στόχος είναι να συμβάλει εποικοδομητικά στις νομοθεσίες και στις κοινές πρακτικές στους τομείς των συντάξεων, της υγείας, των ασφαλειών, των επενδύσεων και της διαχείρισης κινδύνων. Ο σύνδεσμος αποτελεί, επίσης, το μέσο σύμφιξης σχέσεων και καλλιέργειας επικοινωνίας μεταξύ των αναλογιστών της Κύπρου, παρέχοντας και την ευκαιρία συμμετοχής σε εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα. Κάτι απαραίτητο για την επικαιροποίηση της γνώσης, σύμφωνα και με τις συνεχείς διεθνείς εξελίξεις στον τομέα.

διαστήματος καταβολής συντάξεων, κάτι που οδηγεί στην αναγκαιότητα ενός νέου βιώσιμου οικονομικού μοντέλου του κρατικού συστήματος ασφαλίσης. Μία άλλη συνιστώσα επίδρασης αφορά στα χαμηλά επιτόκια, που συνθέτουν μια πρόσφατη πραγματικότητα. Αυτή προκαλεί έναν επιπρόσθετο παράγοντα προβληματισμού, καθώς οι αποδόσεις στο αποθεματικό των κοινωνικών ασφαλίσεων μειώνονται.

Υπάρχουν λύσεις για αποτροπή μίας δυσάρεστης κατάστασης στο μέλλον;
Οι αναλογιστικές εκτιμήσεις, που γίνονται κατά καιρούς, προτείνουν διάφορες πιθανές λύσεις, οι οποίες βασίζονται σε συγκεκριμένες υποθέσεις για τα μελλοντικά δημογραφικά και οικονομικά δεδομένα, που αφορούν, μεταξύ άλλων, στον πληθυσμό, στην οικονομική ανάπτυξη και στο εργατικό δυναμικό. Ένα είναι βέβαιο. Η ενδεδειγμένη παρακολούθηση και αξιολόγηση πρέπει να γίνονται συστηματικά και να λαμβάνονται έγκαιρα οι κατάλληλες αποφάσεις, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια και η οικονομική ευρωστία του ταμείου στα επόμενα χρόνια.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Πώς μπορεί ο κόσμος να επωφεληθεί από ιδιωτικά προγράμματα συνταξιοδότησης ασφαλιστικών εταιρειών, όταν έχουμε μείωση των κρατικών συντάξεων;
Όπως αναφέρθηκε, το κράτος παρέχει μια βασική, ελάχιστη σύνταξη. Για να διασφαλιστεί η οικονομική ανεξαρτησία και η υποστήριξη του επιπέδου ζωής μετά τη συνταξιοδότηση, η κρατική σύνταξη (πυλώνας 1) πρέπει να ενισχυθεί από εισόδημα που προκύπτει από

άλλες πηγές. Τέτοιες είναι τα ομαδικά συνταξιοδοτικά σχέδια που παρέχονται σε εργαζόμενους από τους εργοδότες (πυλώνας 2) ή προσωπικά ιδιωτικά συνταξιοδοτικά σχέδια που ο καθένας από εμάς αποφασίζει να επιλέξει, ώστε να προνοήσει για μια ζωή με αξιοπρέπεια μετά τη συνταξιοδότηση (πυλώνας 3). Κατά την άποψή μου και οι τρεις πυλώνες είναι σημαντικοί, καθώς συντελούν ώστε όλοι μας, όταν συνταξιοδοτηθούμε, να μπορούμε να απολαύσουμε πολλά χρόνια με οικονομική σιγουριά.

Τι κίνητρα χρειάζεται να δοθούν, ώστε να ενισχυθεί ο τρίτος πυλώνας συνταξιοδότησης;

Τόσο η ενίσχυση του τρίτου όσο και του δεύτερου πυλώνα είναι θέμα ασφαλιστικής συνειδησης και συνειδητοποίησης της ανάγκης να μεριμνήσει κάποιος από νωρίς για τη συνταξιοδότησή του. Ειδικά για ένα μεγάλο ποσοστό των ανθρώπων νεότερων ηλικιών έχουμε ακόμη δουλειά να κάνουμε στην Κύπρο. Ο κυριότερος λόγος είναι ότι τα άτομα αυτά έχουν ψηλά στις προτεραιότητές τους τη διαχείριση της καθημερινότητας. Θεωρούν τη συνταξιοδότηση ως κάτι πολύ μακρινό που ακόμα δεν τους αφορά. Ξέρουμε όμως ότι όσο πιο νωρίς ξεκινήσει κάποιος τον συνταξιοδοτικό σχεδιασμό του, τα ποσά αποταμίευσης είναι πολύ μειωμένα

και άρα εύκολα διαχειρίσιμα. Σχετικά με τα κίνητρα, οι φοροαπαλλαγές που παρέχονται στις εισφορές στα ταμεία προνοίας και στα ομαδικά συνταξιοδοτικά σχέδια, όπως και στα ασφαλιστικά, νοούμενου ότι υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη, είναι πιστεύω μια πολύ καλή αρχή. Επίσης, οι εξελίξεις αναφορικά με τη διαμόρφωση των κανονισμών για μεταφορά από ένα ομαδικό συνταξιοδοτικό σχέδιο σε άλλο, θα συμβάλουν στην ευρύτερη ανάπτυξη του τομέα.

Το συνταξιοδοτικό, αποτελεί βασική παράμετρο για την οικονομία σε Κύπρο και Ευρώπη. Πόσο επηρέασε τον τομέα η υγειονομική κρίση που βιώνει ο πλανήτης;

Σταθμίζοντας γεγονότα και δεδομένα, εκτιμώ πως η πανδημία δεν επηρέασε σοβαρά τον τομέα του συνταξιοδοτικού. Και αυτό γιατί η κατάσταση στην οποία ζούμε τον τελευταίο χρόνο, οι περιορισμοί και οι αβεβαιότητες, αφήνουν ισχυρό στις κοινωνίες το αποτύπωμα της προετοιμασίας. Οι πολίτες συνειδητοποίησαν την ανάγκη να προετοιμάζονται για απρόβλεπτα γεγονότα. Επίσης, σε εκείνους τους τομείς της οικονομίας που δεν επηρεάστηκαν, περιορίστηκαν οι δαπάνες και αυξήθηκαν οι αποταμιεύσεις, κάτι που με τη σειρά του έχει αντίκρουση στην ανθεκτικότητα του κλάδου. Φυσικά, ακόμα δεν είδαμε τις οποιεσδήποτε μακροχρόνιες επιπτώσεις, πιστεύω όμως ότι ο συνταξιοδοτικός τομέας έχει ισχυρά χαρακτηριστικά αντοχής.

